

Fru Frida Karlsson och maken C. J. Karlsson ÖC-foto

"Då var det värde i stråna"

— Det är en annan värld vi lever i nu för tiden. Ja, det är sig så olikt allting, att man inte kan tala om att tiderna har ändrats, utan det är rätt och slätt en ny värld. De yngre förstår inte, vad man talar om, när man berättar om slit och släp för bara 40—50 år sedan. Jag har en dotter i Norrland, och när jag talar med henne om hur vi hade det i vår ungdom, så är det precis som om hon inte förstode.

Det är fru Frida Karlsson, Aspedalen, Dags mosse, som berättar om sina egna och makens vedermödor under nybyggartiden. Deras slit för tanken till nybyggaren Isak i Markens gröda men inte till en tid som ligger vår så nära. Fru Karlsson fortsätter:

— Jag minns, hur vi måste gå upp kl. 2 på natten för att bärga ströpel (fråkenväxter) i Tåkern. Den kunde vi slå när som helst på dygnet, men när det gällde att binda den, måste vi vara uppe i ottan, medan ströpelein var något fuktig av dag. Det är en skör växt, och när den är torr, är den alldeles oduglig att binda med. Den blir precis som glas. Från Aspedalen till Tåkern är det en halv mil. Jag hann aldrig binda mer än ett par timmar, förrän det var dags att gå hem igen för att väcka barnen och se till, att de kom till skolan. De hade sju km, att gå till skolan i V. Tollstad. Cyklar hade de naturligtvis inte på den tiden utan de måste gå i ur och skur, alla sju barnen. Nu finns det en skola alldeles invid Omberg, bara ett par km. härifrån. Förr, innan det växte något i vår av mossen, lade vi ned mycket arbete på att ta reda på ströpel och starr. Ströpelein satte vi i dösar, och på vintern, när isen bar, körde vi hem den. Vi lade dösarna på bottnar av rörvass, för att de skulle hålla sig torra. Det var ett riktigt foder, ett riktigt kraftfoder, som nästan var bättre än klöver. Jag vill lo-

va, att det vart mjölk också, och jag är säker på att det skulle löna sig att bärga ströpel än i dag, om det inte funnes så gott om billigt foder att få på lättare sätt. Vid en gård i trakten sålde de nämligen korn till grönfoder, och det för så billigt pris som 40 kr. pr tunland, bara för att det hade kommit lite landhavre bland kornet. När man kan få foder så billigt, har ju ingen människa råd att kosta arbete på sjöfoder och löv.

— Ända från skogsbygden och Grennahället kom folk till Tåkern för att bärga ströpel för bara 45 år sedan, bekräftar fru Karlssons make, lantbrukare C. J. Karlsson. De brukade ligga vid Tåkern en hel vecka i sträck och dösa ströpel.

— Vi levde helt och hållet på våra djur första tiden, återtar fru Karlsson, och för att hålla livet på dem och få dem att mjölka, hade vi att arbeta, bara arbeta. Vi fick arbeta mycket mer för två eller tre kor än för hela familjen. Då var det värde i grässtråna, kan jag tala om! Innan ströpelein var färdig att slå, gick vi på kvällarna till Omberg och repade gräs åt korna. På dagarna var min man på arbete på annat håll, men när vi lagt barnen, bar det iväg till Omberg. Där kunde vi hålla på och repa till midnatt. Nu behöver vi inte längre hålla på så där, och det skulle inte gå heller. Men när vi var unga gick det. För resten går allting, när det måste göras, och det var t. o. m. roligt alltihop.

— Men, avslutar hr Karlsson, nog är det konstigt, att jordbruket numera avkastar så mycket, att det inte lönar sig? Förr var det fattigt och eländigt, för att jorden gav för litet. Det var brist på foder och mat. Men nu finns det så mycket av allt, att det är svårt att bli av med det. Och det tycks inte vara lättare att klara sig i överflöd än i brist. Ja, nog lever vi i en annan värld. **Quilvis**